

Fekete hangok

PÉCSI EXTRA

1990. XI. 1.

Cigányrománcok a Sipos Színpadon

Ülünk a padlástérben. Vaskos gerendák szabdalják a teret. Szemben fekete háttér előtt fekete emelvény, amelyre most megy föl egy kis fekete asszony. Mögötte mintha képernyő világtana. Misztikus zene. A pici, fekete, égőszemű asszony indiai istenszobor mintájára ül, kezének gesztusai, mint a virágindák a szélben, a közben megszólal mély, érzéki hangján: – Tubarózsás krinolinban, – jött a hold a rézhámorba. – A fiú csak nézi, nézi. – Ámul a Holdra...

A „képernyőn” közben hol fölismerhető, hol csak fényből és árnyékból összeálló képek úsznak egymásba.

Egyórás varázslat. Ha úgy tetszik, egyszemélyes cigányszínház.

Jónás Judit, a Pécsi Nemzeti Színház művésznője, az egyetemes irodalom egyik legcsodálatosabb versciklusát, Federico Garcia Lorca Cigányrománcait transzponálta komplex színházi élménnyé. A rendkívül nehéz, barokkosan képgazdag költői szövegben azokat a motívumokat és színeket hangsúlyozta, amelyek egyszerre egzotikusak és mégis általánosan emberiek. Tragikus sors és minden átítató érzékiség, emberarcú táj és környezet, emberi érzelmeket hordozó színek váltak a közönség belső látványává.

Nem ömlesztette ránk az olvasva is nehezen feldolgozható verseket. Zenében-látványban gazdag szüneteket iktatott a románcok közé, hogy felkészülhessünk a következő befogadására. Közben úgy ült-mozgott, hogy egyszerre gondolhattunk hazai cigány vagy indiai nőre.

A komplex élményt Mánfai György vetített képei segítették, sokszor erősítve, asszociációkkal gazdagítva a hallható szöveget. Werner József díszlete egyszerre volt drámai és ünnepélyes.

Sokan mosolyognak Jónás Judit azon álmán, hogy cigányszínházat szeretne létrehozni. Ha ilyen színvonalú produkciókról álmodik, az csak tiszteletet érdemel.

/bükkösi/